

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Datum 29 juni 2021
Behandeld door Corynne Oude Avenhuis, Kunst en Cultuur, c.oude.avenhuis@amsterdam.nl
Bijlage(n) Verkenningsrapport "Met de kracht van de voorouders"
Onderwerp Adviesaanvraag verkenningsrapport "Met de kracht van de voorouders"

Geachte heer Rottenberg,

Hierbij verzoeken wij u een gezamenlijk advies uit te brengen, samen met de Raad voor Cultuur, aan het college van Burgemeester en Wethouders en minister van Engelshoven (OCW) over het recent gepresenteerde rapport "Met de kracht van de voorouders" - Verkenning naar een Nationale Museale Voorziening Slavernijverleden. De minister heeft tevens dezelfde adviesaanvraag aan de Raad voor Cultuur toegezonden.

Raadsinitiatief

Medio 2017 hebben de leden Blom, Duijndam en Mbarki van de Amsterdamse gemeenteraad het initiatiefvoorstel ingediend om een verkenning uit te voeren naar een nationale museale voorziening over het slavernijverleden. Het gaat hierbij om erkenning voor, en het onder ogen zien van een onderbelichte zijde van de Nederlandse geschiedenis. In de bestuurlijke reactie is te lezen dat het college een openbare oproep doet - een zogeheten Call - aan iedereen om een plan in te dienen voor een verkenning. Van 1 juli tot 1 oktober 2018 stond deze Call open. In oktober 2018 ging de door het college in dit kader benoemde beoordelingscommissie van start met het beoordelingsproces.

De beoordelingscommissie zag synergie in de combinatie van de plannen van stichting Nationaal Instituut Nederlands Slavernijverleden en erfenis (NiNsee), sociaal innovatiebureau IZI Solutions en stichting Museum zonder Muren. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie, heeft het college van B&W op 22 januari 2019 besloten om een incubatorfase met genoemde partijen aan te gaan. Het college heeft op 9 juli 2019 kennisgenomen van het gezamenlijk plan van de drie partijen voor een verkenning naar een nationale museale voorziening slavernijverleden.

In de periode van september 2019 tot half maart 2020 heeft de gemeente nauw samengewerkt met de drie partijen om de inrichting en structuur van de verkenning, de kaders van de samenwerking en de opdracht verder uit te werken.

Het college van B&W en het ministerie van OCW hechten aan een nauwe afstemming in dit proces. Minister Van Engelshoven van OCW heeft in de brief *Uitgangspunten Nieuw Cultuurstelsel 2021 – 2024* aangekondigd vanaf 1 januari 2021 een bedrag van € 1 miljoen per jaar te reserveren voor de nationale museale voorziening slavernijverleden in Amsterdam.

Het college en minister van Engelshoven hechten belang aan het vergroten van het historisch bewustzijn over en de kennis van de doorwerking van het slavernijverleden in het heden bij een breed publiek, nationaal en internationaal. Met deze verkenning worden de mogelijkheden onderzocht om deze ambitie te realiseren in de vorm van een nationale museale voorziening over het slavernijverleden.

Verkenning

NiNsee, sociaal innovatiebureau IZI Solutions en Museum zonder Muren, hebben in de periode van 15 mei 2020 tot 28 mei 2021 de verkenning samen met de gemeente Amsterdam uitgevoerd. Hierbij waren de drie partijen verantwoordelijk voor de inhoudelijke opgave en de gemeente Amsterdam voor de fysieke opgave en de regie. Tijdens de uitvoering van de verkenning hebben de gemeente en het ministerie van OCW samengewerkt door gezamenlijk te sturen op de voortgang en resultaten van de verkenning.

Op 28 mei 2021 namen burgemeester Halsema en wethouders Groot Wassink (Diversiteit) en Meliani (Kunst en Cultuur), namens het college van B&W, het rapport in de ambtswoning in ontvangst. De eindrapportage van de verkenning is als bijlage toegevoegd aan deze adviesaanvraag. Met dit rapport van de verkenning ligt er een goede basis voor de ideeën wat een nationale museale voorziening slavernijverleden zou moeten zijn en waar het aan moet voldoen.

Verzoek om advies

Het rapport is een belangrijke stap in de verdere ontwikkeling naar een museale voorziening voor het slavernijverleden. Hierbij is van belang dat het rapport de juiste handvatten omvat voor het vervolgtraject. Hiervoor is ook een inhoudelijk advies op basis van kennis en expertise vanuit het museale en culturele veld essentieel. Daarom verzoeken wij u om aan de hand van de rapportage van de verkenning een gezamenlijk advies op te stellen met de Raad voor Cultuur. In dit advies verzoeken wij u in ieder geval de volgende aspecten mee te nemen:

Missie en visie

Wat is uw oordeel over de missie en de strategie omtrent de museale voorziening, zoals opgenomen in de verkenning?

Focus op trans-Atlantische slavernijverleden (en de mogelijkheid tot verbreding in de toekomst)

In het initiatiefvoorstel van de drie raadsleden medio 2017 is gevraagd om een verkenning van

een nationale museale voorziening van het trans-Atlantische slavernijverleden. In de Nederlandse samenleving is duidelijk ook de roep naar behandeling van andere vormen van slavernij waarneembaar, zoals met name in de Oost, maar denk ook aan moderne vormen van slavernij. In hoeverre biedt het rapport voldoende aanknopingspunten om ook aandacht te besteden aan deze delen van onze slavernijgeschiedenis?

Wat is het oordeel over de wijze waarop beoogd wordt om de geschiedenis van de trans-Atlantische slavenhandel en de Afro-Caribische gemeenschap in Nederland in de museale voorziening te borgen? In het rapport is het uitgangspunt voor het museum de kracht van de tot slaafgemaakten en wordt sterk de nadruk gelegd op het zwarte perspectief. Welk advies geeft u over het nationale karakter van het museum en relevantie die het museum heeft voor alle Nederlanders?

Nationale karakter (inclusief het aanvullende karakter van de voorziening op de bestaande infrastructuur)

Hoe verhoudt de museale voorziening zich tot het bestaande (museale) aanbod en (culturele) programmering op het gebied van het slavernijverleden en hoe worden daarmee verbindingen gelegd? In hoeverre vormt het een aanvulling op de reeds bestaande musea die aandacht besteden aan het slavernijverleden? Wat zijn volgens u belangrijke voorwaarden om dit nationale karakter te borgen? En vindt u dit voldoende terug in het rapport?

Draagvlak

Wat is uw oordeel over het draagvlak binnen de Nederlandse samenleving voor de museale voorziening en op welke wijze kan dit verder worden benut en geborgd bij de ontwikkeling van de museale voorziening? Hierbij was de opdracht niet alleen actief aandacht te besteden aan de Afro-Caraïbische gemeenschappen maar ook aandacht te hebben voor het betrekken van nieuw publiek en draagvlak onder andere bij musea en (culturele) partners.

Museaal concept en programma (exclusief locatie en gebouw)

Hoe beoordeelt u het gepresenteerde museale concept en programma in (inter-)nationaal perspectief?

Collectievorming

Het inhoudelijk rapport omvat een visie over de wijze waarop de museale voorziening om wil gaan met collecties, rekening houdend met het concept van een netwerkmuseum.

Wat is uw oordeel omtrent de visie op de collectievorming zoals beschreven in het rapport?

Doelgroepen/publiek

Hoe kijkt u aan tegen de wijze waarop het rapport doelgroepen wil betrekken?

Educatie

Hoe beoordeelt u de wijze waarop in het rapport aandacht wordt besteed aan educatie?

Tijdelijkheid

In het rapport wordt gesproken over het gefaseerd opbouwen van het museum. Zo wordt er onder andere gedacht aan tijdelijke programmering in de vorm van een pop-up museum. Hoe kijkt u hiernaar, mede in relatie tot het concept en het creëren van het beoogde draagvlak?

Diversiteit en inclusie

Wat is uw oordeel over de wijze waarop in het rapport aandacht wordt besteed aan Diversiteit en Inclusie? In hoeverre sluit het plan aan bij de landelijke Code Diversiteit en Inclusie?

Uitvoerbaarheid

Hoe beoordeelt u de uitvoerbaarheid van het rapport? Zijn er heldere en realistische stappen geformuleerd om te bereiken wat het rapport beoogt?

Overig

Zijn er ten slotte aandachtspunten of zaken die u mist in het rapport?

Wij verzoeken u bij het opstellen van het advies zich tevens te verhouden tot het advies van de klankbordgroep dat is opgesteld op 9 mei 2021, welke is toegevoegd als bijlage aan deze aanvraag. Daarnaast kunt u indien gewenst de drie partijen uitnodigen voor een toelichting op het rapport en de bijlagen.

Adviesrapport

Het college van B&W verzoekt u een gezamenlijk advies uit te brengen namens de Raad voor Cultuur en de Amsterdamse Kunstraad. Wij verzoeken u bij de advisering rekening te houden met zowel de ambities van het gemeentebestuur ten aanzien van het Kunstenplan 2021- 2024.

Mede op basis van het advies van uw raden, zal het college komend najaar een besluit nemen over het rapport voor de museale voorziening.

Graag ontvangen wij uw advies uiterlijk 29 oktober 2021.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam

Rutger Groot Wassink
Wethouder Diversiteit en Antidiscriminatiebeleid

Touria Meliani
Wethouder Kunst & Cultuur